

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosć da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Sserbske niedźeliske łopjeno

Budyšin

10. měrza 1929

Bautzen

Čištjež a nakład Ssmolerjez knihicziščezěrnje a kniharnje, šap. družstwo i wobm. ruč. w Budyšinje
Wuhadźa kóždnu šobotu a placzi šchwórczłětnje 108 stotych přenjełtow

Njedźela Łaetare.

Psalm 23, 1—4.

Pastyrski psalm je 23. psalm. Napřimno praji, so je David jón spěwał. Hacz tehdy, jako hišćeje stadka pašešce pšched wrotami Bethlehema abo tehdy, jako bě pastyr kwojeho luda? To njewěmy, ale to wěmy: Tutón psalm njeje jenož Davitowy psalm, ale budź mój a twój psalm! Potom žměmy wuřnacž: Na niczim ja nusa nješměju. Nusy dospěž naž wšchudže wobdawa, nusa wo džěło, wo sašlužbu, wo wobndjenje, wo strowosć a měr w domje. Najwjetša nusa w našim čažku je tola móž njewěry a Bohasabnje a šapřecza. Kelto duchownych a čžělnych a domjaznych nusow i toho wuhadźa, so tón Knjes njedyrbi wjazny našch pastyr bycz! „Wón paše mje na selenej luzzy a wjedže mje k čžerstwej wodže.“ Eswět ma tež kwoje pastwiščezja. To žu kwěta wjekele, žadoscže. To žu kubla a bohastwa tuteje semje. S wulkeho džěla našch lud na tutnych pastwiščezjach kwoje spokojenje pyta, ale hđže je wšchitko, šchtož kwět kwojim pšcheczjelam dawa, hdy žanu čžłowješku dušchu spokojicž mohło? Šchto pať potom je selena lufa a čžerstwa woda, kiž pobožny spěwar khwali? To je to lube Bože kłowo, jene pastwiščezjo, kiž žadny žněh pšchitrcž a žana horzota wuprahnyčž njemóže, pastwiščezjo wěcžnje mlóadne a selene a wolkšewjaze sa wšchěch, kiž pšchińdu a po-žnylnjenje pytaju sa kwoju nješmjertnu dušchu. Wabi čže kwět se kwojimi wjekelemi, tu namakaš napominanje: Měj kwoje wjekele na Knjesu! Wabi čže kwět se kwojimi kubla- mi, tu žo dopomniš: Šchto pomha čžłowjekež, hdy by runje žny kwět dobył a pať na kwojej dušchi šchłodował? Mjena-

makasž žo do Božich pucžow, tu doštanješ wotmožwjenje na twoje dwělowanje a šnyšne praščenja: Moje myšle nje-žu wasche myšle a wasche pucže nježku moje pucže, praji Knjes, ale kaž wyžoťo njebjeka wnyššche semje žu, tať žu Bože myšle wnyššche našchich myšlow a Bože pucže wnyššche našchich pucžow. „Wón, mój Knjes a Šbóžnik, wolkšewi mo-ju dušchu.“ Pšched škoro 2000 lětami žu jeho kłowa rěčžane. Pšched kim? Pšched horštku džělacžerjom, khudnych wucžobni- tow, žu rěčžane tam w šdalenym rańšim kraju, a tola pla- cža hišćeje dženježa a nježku ničžo šhubike na kwojej možy troščta a požnylnjenja. „Wón wjedže mje po prawym pucžu kwojeho mjena dla.“ Wjele je pucžow pšches čžłowješke žiwje- nje, ale kelto jich je, kiž do škaženja wjeddu! Kelto žo nam w žiwjenju sa wodžerja pošćicžerja, ale žu šawjednižy, žu škažerjo husto sa čžělo a dušchu. So je tutnych w našim čžaku tať wjele, to nam nětko wutrobu tať šrudnu čžini, hdyž na našchu mlódosć a nětko wožebje tež na našche lube pacžerške džěcži šhladujemy, kiž bórny se štaršchiskeho domu do hrěšč- neho kwěta wustupja. O so bychu wostale a w dobrnych a čžežkich čžakach žo wješć a wodžicž dale wot dobrego, žwě- neho pastyrja, kiž je Jesuž Khrystuž!

„Hacz ja runje khodžu w čžěmny m dole, njeboju žo ža- neho nješboža! Ty žy pšchi mni. Twój prut a twój kij tro- šchtujetať mje!“ Wo čžěmny m dole David tu rěčži. Kať husto je wón pšches čžěmny doť hičž měł, hdyž je čžěkať pšched Šau- lowym mjecžom, hdyž je pšcheradženy wot kwojeho žyna Abšaloma, wustorkany se kwojeho luda. Šchto njeby čžěm- ne doťy tež we kwojim žiwjenju šnal? Kaťki bohatty trošcht móže nam potom tajke kłowo i Božeho kłowa bycz, tať tute:

Ty by pšchi mni, twój prut a kij trošchtujetaj mje! Snajach lubu macz, bė s wudowu. Se wšchej kwėru a wėru bė febi kwoje džeczi woczahnyła. Nėtko bėchu dorosczene a kőzde s nich mējesche kwój dom a kwoje džeko. Macz pať sawošta domach, ale czežke bėchu jej kare lėta. Bė woflepika. Hdny by tak we kwojej khezzy s wjetšcha kama kėdzika, bė wofebje jedyn schpruch s biblije jeje klyn trošcht. Kotry? „Ty by pšchi mni, twój prut a kij trošchtujetaj mje!“ W našchim czařu ko wjele s cžłowjeskei mudrosczu hordža. Njewėdža, kať jara dyrbja ju wufhwalowacz. Ale hdze a hdny je wšcha cžłowjeska mudroscz jeniczklu njekmjertnu duřchu w dwėlach a czerpienjach a spytowanjach pořpnluka? Stajnt je ko pšches tak mjenowanu mudroscz kwėta nēkotryzkuli a je kwojeho Boha šhubit! Šhto praji tamny wulzy wuczeny Königsbergski filosof Kant se šhonjenjow kwojeho žiwjenja? Wón bė sto krocž mudriřhi hač cži mudraczkwo našcheho czařa. Šhto wufnaje wón? Wšhitke knihi, ki kym piřať a wšhitke wėdomořtne knihi do hromady, kiž kym cžitať, njeiřu mi telko trořhta daťe w czežkich hodžinach mojeho žiwjenja, kať tón jeniczkli schpruch s Božeho kłowa: „Hač ja runje krodžu we cžėmny m dole, njeboju ko žaneho njeřboža! Ty by pšchi mni! Twój prut a kij trořchtujetaj mje!“

Mőzesch ty teź tak wufnacž? Esy ty teź bliskocze kwojeho Knjesa tak wėřny? Sapřhimu jeho kwėru pařnyřku ruku! Kať derje je křoremu džeczu, hdnyž kme ko maczeřneje ruki dzeržecž. Potom bolocze pšchewulke a czeže pšcheczežke njeiřu. Ale šhto je kłaby cžłowjek se kwojej pomozu! Druheho pomoznika snajemy, wo kotrymž psalmiřta spėwa we kwojej wjeřekej wėrje a kwojim klynym dowėrjenju: Ty by pšchi mni. Toho ko dzeržmy! Wón budž nam wodžer ja žiwjenje, pořpnljer w kłabořczi!

Tón Knjes mój kwėrny pařnyř je,
Mje w kwojim štadle wodži.
Mi nicžo nuřa njebudže,
Wón wobara wšchej řkrodži.
Wón mje tam štajnje napawe,
Hdžež strowa trawa narocze,
Na kuzny kwojoh' kłowa!

Bőřtne řdychnjeřcžo.

Pomhaj kwojej martry dla
Nam, o jehnjo Bože!
Tvoja kwjata řaklužba
Daj nam wėczne řbože!
Daj, řo wřhitzy s pokutu
Na nju spominamy,
S zykej duřhu, wutrobu,
Řhwalbu, czeřcž cži damy!

J. W.

W kłoncžnej krajinje.

Powėřtka wot Řhriřtiny Konoweje.
(Potracžowanje.)

Hdnyž ja nētko wumru, dadža jeho nēhdže řa huřazeho a wón řabudže wřhitko. Šchowaj febi jeho, Juriga! Se tola mőžno, řo cži budže dobra pomoz! — Ale ja febi pšchezo myřlu, řo hiřcže ras jeho řarřchei pšhiřdžetaj. Potom mőžesch jimaj řnajmjeřřcha prařicž, řo je jemu pola nař derje bylo. Šhtož kmy mēli, to kmy s nim džėli. A jako mējachu moji wnuczkwo pola mazochi hubjeny czař, a jako ko mój pšchichodny kym do picža da a se wřhitkami řlė řakhadžeřche,

kym ja jeho řtajnje kellož mőžno řchitak. Njech řo řa mje modla. Šchowaj febi jeho, Juriga,

„Šchowam jeho, Rařga, řa Bože řapłaczenje! Teź do řhule budu jeho kłacz. A pšches lėcžo mőže tu pola mje byčž; ja nawucžu jeho moje řjemjeřko. Hdnyž řmėju na nim mařu pomoz, njecham wjazny řchidať byčž; budu řopacže džekacz.“

Tak je Rařga s hōr wujėť a njeje řo ženje wjazny do nich wrōczit. Hōlz wořta Juridžny. Najpředny je horzo řa džėdłom płatak; ale dořelž dořta dobre narunanje, rowjeřeli řo řažo jeho džecžaza wutroba. Sa poľdra lėta bėřhtaj řarž a džecžo řo tak na řo řwucžikoj, jako byřhtaj czař žiwjenja hromadže byřoj. —

A nētko bėžeřche Pawliť do hōr, wucžicžicž hėtu a po mőžnořczi wuporjedžicž. Na řhribjecže njeřeřche w břėmjenju trořtku řhatow, pokrutu řhlėba, nēřhto zyble, křuch mjařa a w papjerje řol. Teź nēřhto bėrnow bė febi řobu wřať; řbyřk- ne dyrbjeřche džėd pšchinjeřcž w mēřche. Pšches řamjenja mējeřche džėdowny grat položeny a w ruzy njeřeřche řaran s wuřkej řchiju. Tak tam wuřtupowařche s tutymi pokładami, febi wėdomny a radořcžiwny kať nēkařki řralowřki přnyž. Eřwėtkowlořatu řudžerjawanu hłowu pšchikřwařche cžiřcže řeřhibnjeny kulořny plecženy kłobuf. Mařny nēhdny bėly mōdrořchńrowany nawoblet wiřařche jemu s řamjenjow. Řholowny a řořhla s jednoreho płata se řchėrořimaj řukawomaj, cžrije s řjemjeřkami na mařymaj nohomaj, cžornny řožany pař se řořtymi wobitkami wudořpnljachu wobleczenje mařeho řralowřkeho přnyža.* Jeho wulkej cžėmnomōdrej wōczny mējeřchtej řoteho rařa a řo blyřchcžeřchtej s řralowřkej radořcžu. „O řwoboda, o řwoboda, o řwoboda, kať drořa řy ty nam!“ by drje wón řanjeřł, by-li tutu pėřeň řnať. Tak řpėwařche a pořkato- wařche to jemu jenož wutroba a kőzda řilka w cžėle.

„Halo!“ řawoľa wón do hōr, a „Halo! — halo! — halo!“ wotklicžza to jemu wrōczjo.

„Juhu!“

„Juhu!“ wotmořwi wotkłōř.

Hōlcžez řařmja řo s radořtnym řmjecžom a w jeho řchiji řaklicžza to kať klicot řlėbora; a hōrny řmėjachu řo s nim. Bė, jako byřhu řo pokłonile a řtrowile: „Witaj, Pawliťo!“

„Witaj, hōlcže! Pšhiřdžetaj teź hižo?“ řawoľa cžłowjeřki hłōř. Drjewat Řiřka to bė, řhwatajo po pucžu.

„Witam wař, wujko!“ muřej ruku pořkicžejo. „Ja řam jenož du, džėd pšhiřdže řa mnu. Čhzu hėtu pšchihotowacz!“

„To je woprawdže džiw, řo wam ju njeje řnėh powaliť. Steji křucže! — Tuž Bōh tón Knjes cže pšchewodžeř, hōlcže. Ja du ř hajniřej.“

* kłowakřla narodna drařta. (Přchichodnje dale.)

„Wobarajcže řnjeřboženju!“

To bė heřko řařdženeho tydženja: Unfall-Verhütung! A to nje mőže řo huřto dořcž prařicž a piřacz a wobrařowacz, řo dyrbja řo řudžo hładacz a na ředžbu bracz. Kōždny džėň pšchinjeřke nowe powėřcže wo řnjeřboženjach. Wulki džėľ s nich njeby řo mořł řtacz, byřhu-li řudžo wřcho cžinili, řhtož febi našch nowy czař řada řa dowobaranje. Tohodla ma teź kőzdy jenotliwy tón křuty nadawł, nētko po tym, řhtož čhnyřche jeho tutón tydžen nawucžicž, cžinicž, a to dwořake: řam ma wřcho, řhtož nuřne, wobkėdžbowacz a druřich ma wucžicž a wabicž, teź to cžinicž.

Tu mařch cžinicž s rořlamany m gratom, se řkōnzowanymi wōřami, se řlamany m řtawami, s cžėľa žiwjenjom a řmjercžu. A dobre a nuřne je, řo cže pšchezo řnowa řwōřaja,

to by to učinil a so czi pšchezo sažo snowa praja, so by to učinil. Ale bychu-li to jenož jenicžke snjesboženja byle, do kotrychž možesch pšchincž. A bychu-li to jenož te najstrašnišče byle, s kotrymiž možesch škodowacz. Hišcže druhich je a strašnišchich! Snjesboženja dušče, snjesboženja, kotrež niz jeno czělo, ale tež dušchu, ducha morja!

Prašesch so knad: Czehodla so tu nicžo nještanje? Czehodla tu žane knižki, spisy, tasle atd? wotmołwju: Dawno tu to wšcho je, dawno prjedy, hacž je žebi shtó na to myšlil, tajke něšcto tnych tamnych snjesboženjow dla czinicž. Dwoje czi mjenuju: Bibliju! Mały katechizmuž. A wo woběmaj rěka: Dofelž wot mlodoščje wěsch. Abo njesnajesch ty wot mlodoščje Bibliju, Bože pišmo a Mały katechizmuž? Hdnyž prajišch, so je Biblija pšchewobšchěrna a pšchewulka, wsmi katechizmuž. Tam je czi s krótka a rasnje prajene, shtó dyrbišch a shtó njedyrbišch. Po jeho krótkich kasnjach žu tola hagle wšchě te druge stworjene.

A tajki „Ruwo“-tydžej, kaž tón wot 24. februara hacž do 3. měrza bě, to tež nicžo nowe njeje. Kóžde lěto pšchindže póstny cžaž. A shtó je jeho pomnanje, Gladaj so snjesboženjow, snjesboženjow dušče! A wón nam tež dorasnje došč praji, shtó s toho nastanje, hdnyž to njecžinišch, haj wón nam to połaže w struchlych wobrašch. Stawišna Jesuškoweho czepjenja, wobrašch s Khrystuškoweho martrowneho pucza. Žadašch žebi hišcže wjazny. Njeje to trajchaze a napominaze a powucžaze došč? Wužiwašch ty tutón póstny cžaž sa to, so by rospominal wšcho, shtož měl czinicž, so by wobarnował žwoju dušchu, žebje pšched snjesboženjom, kotrež je hóršče hacž žane czělně? A póstny cžaž njetraje tež jenož tydžej, hacžrunje chzedža jón człowješko, a to niz jenož człowješko, ně tež kšchescžijenjo, wobmjelowacz na jenicžki tydžej, na martrowny tydžej abo hišcže mjenje. Abo žy knadz ty tež mjes tajkimi kažerjemi „šwjateho pósta“, kaž našchi wobožni stari prajachu — a tež hišcže praja. Czžaž šwjateho pósta chze czi wjazny hacž 6 njedžel khwile dacž, žo pšchihotowacz sa stražowanje žwojeje dušče, žwojeje šbóžnosčje a tak žwojeho šboža.

A na tym niz došč. Kóždy žedmy džen w běhu lěta, kóžda njedžela pošběhuje pšched tobu ruky a woła: kedyžbu! Ale s njej je to tak, kaž s tymi taslemi, kotrež cze warnuju. Sa jich wjele žu tu wone pšchezo hišcže jeno sa to, so na nje njekedyžbujesch — a potom runje tam snjesbožišch. Tak jich to tež wjele s njedželu cžini. Woni runje to nawopacžne cžinja, shtož njedžela chze, sa cžož tu njedžela je. A tuž bjes džiwa, so jich runje njedželu wjele snjesboži, škoduje, hrěšchi. Hižo to, so njedželu tak njewužitnje wužiwašch, to je tola hrěch. A kóždy hrěch je škodowanje na dušchi a s dobom škodowanje twojeho wěrneho šboža tu.

Póstny cžaž nětkole a njedžela dženža! Tuž kedyžbuj! —

Tole dofóncžiwšchi, pohladach do žerbškeho „Kat. Pósta“. A shtó bě to přenje, shtož wohladach, to dyrbju tu hišcže pšchistajicž. Napišmo sawodneho nastawka rěka tam w 9. cžižle s 2. měrza: „Sswjaty póst — a wulka kólbaza.“ To je dorasnje došč prajene a šwjelaza wótra rěč, žo pšchihodžaza do póstneho cžaža našcheho cžaža a do škepšankow, s kotrymiž žebi škepšaja a kaža człowješko, kšchescžijenjo w našchim cžažu žwoje žiwjenje.

Połažo na kóškopiwu a shtó wono wuštutkuje, pišche wón, so šnajmjenšcha jenicžke tu podamy: „Slejczje, runje tak je s wulkimi kólbazami w šwjatym póscze — a tež se wšchěmi podobnymi, na kólbazy motanymi hoščjinami. Shtož wulku kólbazu wuhotuje w šwjatym póscze a shtož na nje khodži,

je žo na žwojeho póstniškeho šchumjela se sadkom do přědka šydnul. Tajki wopravdže njowě, do kotreho kónza chze jěchacz, hacž dopřědka do khutneho pósta abo wrócžo sažo do póstniz jako wopravdžity póstniški nora.“

Zyrfej a stat.

— **Jutry** na wěstu njedželu položicž, wo to žo nastajnje dale prózuj. So je tole něšcto dobre, shtož měli podpjeracz, drje kóždy pšchida. Ale wšchitny dyrbja pšchesjene bycz po žykej žemi, hewak njebudže to nicžo žyke. A wono žo šda, so žo tuta pšchesjednosč dozpečje. Na jenej synodže jendželškeje žyčwje bu namjet, kotryž sa tole powšchitkowne šarjadowanje wustupuje, jenohłóžnje pšchijaty. Namjet chze, kaž tež druge prózowanja w tutej naležnosčzi to chzedža, přenju njedželu po drugej žobocze měžaza haprleje sa jutrownicžku měcz.

— **Drobnostki.** Katolšte nowiny pišaja, so je 40 112 katolškow w šandženy lěczje w Němškej s žyčwje wustupilo. — Nowiny pišchu wo šmjerczi Liechtenšteinskeho wječcha Jana II. Tutón je po 71lětnym knježenju nimale 90 lět stary wumřel. Wón bě jako dobroczet šnaty, je wožebje wjele wobdarjenym hólzam s studijam dopomhał. Něhdy tež Šchěrachow a Nowy Leutersdorf pod jeho knježitwo žkuschešchtej. — Pruski šejm je namjet pšchijał, kotryž žebi žada, šažady sa šarjadowanje dušchepastyrškeho džěla w khorownjach. S tym je žadanja žyčwjojow pšchipošnał. — W Barlinje pšchibywa štrašnje licžba džělenych mandželštwow. Hacž dotal bě tam 5 komorow sa džělenje mandželštwow (Ehescheidungskammern). Tute njedobahaju. Že žo porucžiko, 10 dalšchich komorow šarjadowacz. To žu štykne šnamjenja cžaža.

Wšchelafe s bliska a s daloka.

— **Do Budestez.** Žarac Bóžez dom je po dolhim štyškny cžažu a wulkich starošczow wo jenicžkeho šynka pšchishoł do wulkeho žarowanja. Jenicžki šyn Gottfried, šchulec Budyškeho gymnastija, bu njedželu Okuli s tuteje cžažnosčje wotwołany. My žarujemy s šarškim domom žobu. Bóh tón Knjes chzynł šam mile trošchtowacz.

— **S Retliz.** Nastrožaza powěsč pšchekhwata žobotu 23. februara našchu wožadu: našch wyschšchi wučer a drugi kantor Schudał bě wumřel. So bě khory, to wědžachmy, so chzynšche sažo s roswucžowanjom šapoczecž, to kšchachachmy, a nětko bě njebóhi. Wutoru do pokutneje šrjedy šmy jeho pošchowali na našchim rjanym pohřebnišchczu, na kotrymž je tak hušto špróžnym pucžowarjam špěwał žobu pošledni kělušch. W Božim domje, w kotrymž je wón telko lět žobuškutkowal, šanježechu jemu žerbšy wučerjo rjane žerbške „W Božim mjenje“. — To bě pšchi wšchěm želenju cziče radowanje sa žerbškich wožadnych, we žwojim rjanym Božim domje sažo ras kšchecž tajki žerbški špěw. Šserbškemu kantoraj bu špěwany. Šmějemy hišcže žaneho wjazny, hdnyž tež našch knjes kantor Schenk ras škoži žwoju šlužbu? Šchoda wo našche žerbške Retlizy. Šserbšy duchowni žu naš wopušczili. Nětko je tež tutón žerbški kantor Schudał šchoł, a tutón niz je žwojej wolu, ale po najwyschšchej pšchikašni. Našcha žyła wožada, w njej pať wožebje Šserbja, žaruja wo njeho a žo jemu džakuja. Že tola tež hewak, niz jenož na pišchczelach, žo wušnawal jako Šserb a žo pšchi žerbškich džělach wobdželował. Wožebje tež na pošedženjach našcheje Macžizy Šserbškeje. W šyn žerbškej hole; 1869 narodži žo w Komorowje pola Kafez. Šswoje wučerške studije na seminaru w Budyšchinje škónčiwšchi, bě s pomoznym wučerjom w Khwaczizach a Kafezach

a potom wot 1893 hač 1901 i wučerjom w Bóschizach pola Nješwacžidła. 1901 bu pola naš i wučerjom a i 2. kantonom; poslednje lěta bě tež i wjednikom našeho schule. Storo 28 lět je mjes nami był. Hülle přiched krótkim bě žwoje 60. narodniny žwjecził a hižo wodžewa jeho cželo symna symsta semja křehowa. Bóh luby Knjes spožč jeha dušchi měr we wěcžnosći!

— „**Bomhaj Bóh**“. Naklad sczele wožebiteho póželniha přiches wožadny, kiž by čitarjom sa našeho kopjenko přichidobnowal. So žo njeby žaných smylenjom itako, njech wšchitzy našchi čitarjo, kotřiž „Bomhaj Bóh“ pak i póstom pak se Sserb. Nowinami pak na farje pak hewak dostawaju, to póželnihej praja. S dobom žu tež wšchitzy poľasani na to pjenježne lěpšeho, na kotrež chzyshe jich přichiloha kědžblimych scžinicž, kotruž je drje kóždy hižo snajmjeńšcha junu dostał. Njech tutu tež druhim, kotřiž hišcže našeho kopjenko njecžitaja, poľaza.

— **S wožadom** přichihadžeja nětkole přichezo sažo powěscže, so žu tepjenja samjerške, rosmjerške abo hewak schodowawe. Bože žlužby dyrbjachu žo w symnym Božim domje džeržecž. S tym schodowawšeho wopyt Božich žlužbow, doľež žo w tych wožadach, kotrež maja hewak wutepjenu Boži dom, kemšerjo bojachu symneho Božeho doma. Nadžijamy žo wšchitzy, so je nětko cžak tak trahazeje symy nimo. Tola žu tež wěscže wšchě te wožady, kotrež nimaja hišcže we žwojim Božim domje žaneho tepjenja, tutón pobrach — a pobrach to je! — njelubje sacžuwawe a žo žyle wěscže i tym praščenjom saběrake, hač njeby tola móžno bylo, tepjenje satwaricž. Tepjenje je w našchim cžaku nušna a trěbna wěž sa kóždy Boži dom, ale pak s dobom tež cžezka wěž přichi powšchitkownej pjenježnej nušny; w tutej žo nimo toho to w cžaku našich wótzow njeńate šewjenje jewi, so pola wšchelakich žo mjeje wšchěmi dawkami žyrkwiny dawł žobu najcžezšeho pľaczi. A tola dyrbjala to runje w našchim cžaku powšchitkownje spósnata a přichijata sašada byč, so wšchitzy, kiž žu stawy jeneje wožadny, hromadže nježu jeje cžezje, kóždy po tym žwojim — njedžiwajo na to, hač je žwětny safon i tomu nušny abo niz. Grosiminy toho, kotruž škorži a praji: „Sa žo hanibowach wawšeho dla a tohodla, šchtož wy běšcže a šchtož wy scže we wožadze, žo i tutej wěžu saběracž a ju dale dacž.“ Hdyž dže, měli tola runje šchescžijanšzy wožadni tamne hewak hušto trjebane žłowo naložowacž: *Geteiltes Leid ist halbes Leid!* — tu: rosdželene cžezje žu poľ tak cžezke! Ale šchtož hišcže njeje, to budže, tak žo snajmjeńšcha nadžijamy. Myšlimy žebi, so je to i wožadnymi nětkole někak podobnje tak kaž i cžłowjekami a i žyrkwju w cžaku revoluzije. Kajki ropot, kajka hara přchecžiwu žyrkwi a kajka hrosa a bojošcž w žyrkwi! Dženža je to wo wjele, wo jara wjele hinał. Wono je přchichlo rospominanje, rosomnosć, směrowanje, polěpščenje. So móhli přchirunowacž, prajimy, so je to tajke něšchto, kaž tehdy w kraju a ludu bě w cžaku revoluzije, nětkole w žyrkwi, mjes wožadnymi je. Hač hižo tu přchewrót do rospominanja a rosomnosće a směrowanja a polěpščenja je, žebi nješwěrimy rosbudžicž. Ale my mamy dobreje nadžije. Kať móhli tež šchescžijanšzy staršchi chzycž, tež našdala chzycž, kaž žo to druhdy praji, žwojim džěcžom schodowanja přchihotowacž sa přchichod, kotrež bychu tute dyrbjale ras bolostnje sacžuwacž. Kóžde schodowanje, kotrež pak nětkole wožada, wožadne sarjadowanje, wožadne žiwjenje, Boži dom, Bože žlužby, saštaranje wožadny i duchownym a i kantonom atd. počerpi, wuľutkuje žo w přchichodze cžim hórje — a cžim bolostnišeho sacžuwaja to cži, kiž pod tym potom cžerpija tehdy hdyž wědža, so je to sawinowawa liwšcž abo njewola

abo žebicžnosć abo njedorosumjenje abo žłaba lubošcž a žłaba žwěra tutoho cžaka, kotruž ma to rosbudjenje wo wjele, wo žyrkwi kaž wo šcáže, w nabožnym žiwjenju kaž wo powšchitkownym, wo tym hač je to hórje hišcže hač se wšchěm je abo hač je to ščoncžnje lěpje. — To žu tajke rospominanja, sa kotrež mējachmy nětkole křwile. A sawrjenu póstny cžak by naš wšchěch wožebje i tomu dowjescž dyrbjal, wožebje runje na žyrkej žo počahowawe praščenja rospominacž. Bě a je tola cžak žwjateho pósta lětka dwójzy sawrjenu. Sa kóždeho praweho wožadneho je a woštanje tutón cžak Knjesoweho cžerpijenja tola sawrjenu cžak, njech to safonje kážeja abo njeťážeja a njech to wšchelake towarštwu a šjednocženštwu a wšchelazy jenotliwi tak cžinja, jako njebylo to wjazny tak, so šchescžijenjo maja tutón cžak sa sawrjenu cžak; a potom, tuta syma, abo ně, tuta syma žama niz, ale tón, kotruž je ju nam póľkal, scžini tutón cžak tohorunja sa sawrjenu cžak a da nam křwile rospominacž a wopominacž a žo postaracž wo polěpščenje žyrkwineho a powšchitkowneho žiwjenja, a wuľudka tola tež niz ta lubošcž, kotraž žo hori sa Boži dom a wožadu, sa Bože kraleštwu a Žesuža a sa džěczi a džěczi-džěczi. A wo tute a jich šnutškwone šbožo a jich šbožowne žiwjenje dže to nětkole žobu w tym wšchěm, šchtož my we žwojej wožadze cžinimy abo njecžinimy. — Ale tepjenje w žyrkwi njeje něšchto, hjes kotrehož njeby šchlo, — tak žebi myšlimy. Bychmy rad prajili, so mašch prawje, ale njemóžemy. Se wšchelakich winow je nušne, so móže žo Boži dom wutepicž, wožebje w tajkej symje, kaž tuta je. A na wjedro mudri chzedža prajicž, so smějemy nětko snajmjeńšcha hač do lěta 1940 tajke šchěšťanžy. — Ale Bohu džak: woni to njewědža! — W tutej symje žu žo jako najpřchihódnishche te tepjenja wupokasale, kotrež žaneje wodny njetrjebaja, tak tepjenja i jednorými kachlemi abo tepjenja, kotrež powětr wohrěja, kaž na přch. tu ras wopižane Maht-tepijenje, i kotrymž žo nětko druhu symu Nošacžicžanški Boži dom hrěje. Wšchelakich přchicžinow dla pak njeje dobre a doznyla niz přchihódně, so tepjenja Bože domy na wnyški štopjenk wuwohrěwaja. Je dobre a přchiměrne, hdyž je cžopłota deľekach 9 hač 11 štopjenkow. Horjekach budže wona wšchudžom wjetšcha, křiba so maja elektriške tepjenje přchiprawjene, kotrež i wjetšcha jenož nošy wohrěwa, powětr pak niz abo tola jenož žnadnje. Elektriške tepjenje Božich domow je tohorunja jene i najnowišchich napravow, i kotrymiž pak žo hišcže tak powšchitkownje špšchecželicž nochzedža. A dalšche by bylo pľun, ale tón nima wjetšchina našich wježnych wožadom doznyla. Ale tež wšcho tajke abo hinašche tepjenje njedowjedže žyłu wožadu do Božeho doma, njewohrěwawli lubošcž i Božemu domej a ke Knjesej doma wutrobny. A so by to pola starých a mlódných, wo to postarajmy žo přchede wšchěm. Ale sažo: do tuteje starošcže žłušcha tež ta starošcž wo Boži dom a wo to, so mohle žo w nim přchezo a štajnje žwjecžicž rjane Bože žlužby a tohorunja ta starošcž, so móže wožada wšchě nušne a trěbne nadawki wufonjecž. A i tomu sažo žłušcha, so móže tež wšchě nušne a trěbne wudawki cžinicž a sarunowacž. Wudawki, kotrež nježu žyle nušne, wšchak žo nětkole tež njecžinja. Tuž cžinmy wšcho, so bychmy wšchitzy byli žwěrní žobudžěľacžerjo w kraleštwje Knjesowym.

Wistowanje: J. W. Waschu pošyľku dostach. Džakuju žo wutrobnje a prošchu wo dalšche žobudžělo. Redaktor. — K. w B. sa Žudita. — W. w S. sa Palmarum.

Samolwity redaktor: šarat Wyracž w Nošacžizach.